

Advokatas Saulius Dambrauskas

Vytauto pr.95/Donelaičio g.1, LT-44239 Kaunas

Tel. (8-37)321646, 868618325.

LR Aplinkos ministerijai

A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius

el. paštas: info@am.lt

**SKUNDAS
DĖL NETEISĖTO VALSTYBINIŲ IR PRIVAČIŲ MIŠKŲ KIRTIMO NATURA 2000
TERITORIJOSE**

2018 m. rugsėjo 19 d.

Kaunas

1. Remiantis gautais duomenimis šiuo metu yra vykdomi plynieji ir atrankiniai miško kirtimai Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose:
 - 1) Labanoro girioje („Natura 2000“ teritorija nuo 2004-04-17; vietovės identifikatoriaus ES kodas LTSVEB002);
 - 2) Dainavos girioje („Natura 2000“ teritorija nuo 2004-04-17; vietovės identifikatoriaus ES kodas LTVARB005).
 - 3) kitose „Natura 2000“ teritorijose.
2. Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas „Natura 2000“ yra Europos Bendrijos ir Lietuvos Valstybės nacionalinis turtas. Todėl „Natura 2000“ teritorijose bet kokia ūkinė veikla galima tik tuo atveju, jeigu ji negali sukelti reikšmingo poveikio šiai teritorijai bei joje saugomoms vertybėms. Šiuo metu vykdomi plynieji ir atrankiniai kirtimai minėtose teritorijose neabejotinai daro joms ir jose saugomoms vertybėms milžinišką poveikį.
3. Miško kirtimas pagal miškotvarkos projektus **ties valstybiniuose, tiek ir privačiuose miškuose yra planuojama ūkinė veikla (PŪV)** (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 str. 2 d.).
4. Remiantis PAV įstatymo 3 str. 2 dalimi *poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas* (3 p.).
5. Taigi, vadovaujantis PAV įstatymo 3 str. 1 d. 3 p. kiekvienai planuojamai ūkinei veiklai įsteigtose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose **privalo būti gauta už saugomas teritorijas atsakingos institucijos išvada dėl PŪV poveikio reikšmingumo** (toliau - ir **Reikšmingumo išvada**).
6. Jeigu pagal tokią išvadą nustatoma, kad PŪV poveikis gali būti reikšmingas, planuojamai ūkinei veiklai privalo būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas.

7. Planuojamos ūkinės veiklos teisinio reguliavimo aspektu nėra jokios reikšmės ar į „Natura 2000“ teritoriją patenkantys miškai yra privatūs ar valstybiniai, ar jie yra priskirti *ūkiniams, apsauginiams* ar kitai miškų grupei ir ar miško kirtimas yra numatytas parengtame miškotvarkos projekte. **Jeigu nėra atsakingos saugomų teritorijų institucijos išvados dėl poveikio „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo nustatymo, tai miško kirtimas yra negalimas, vykdoma ūkinė veikla - neteisėta, o ja daroma žala yra nusikalstama veika.** Tokia veikla pažeidžia ne tik PAV įstatymo nuostatas, bet ir PAV Direktyvą, kurios tiesioginį taikymą esant normų prieštaravimui pripažino Europos Teisingumo Teismas (2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES, iš dalies pakeista 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES).
8. Pagal PAV įstatymo 2 str. 8 dalį, *reikšmingas poveikis aplinkai - tai numatomas aplinkos pokytis, kurio poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti būtina numatyti atitinkamas priemones.* Vykdomos ūkinės veiklos „Natura 2000“ teritorijose reikšmingumas yra tiesiogiai susijęs su jose nustatytais saugomomis vertybėmis, todėl objektyviai būtų sunku įsivaizduoti, jog galėtų būti pagrįstai išduotos tokios Reikšmingumo išvados, pagal kurias planuojami plynieji kirtimai „Natura 2000“ teritorijose būtų traktuojami kaip nedarantys reikšmingo poveikio joms bei jose saugomoms gamtinėms vertybėms bei nepažeidžiantys „Natura 2000“ teritorijų gamtosauginių tikslų.
9. Jeigu kirtimai „Natura 2000“ teritorijose yra vykdomi neturint aukščiau minėtų Reikšmingumo išvadų, tai dėl tokios ūkinės veiklos yra padaryta ir tebedaroma milžiniško masto žala Lietuvos Valstybės nacionaliniam turtui, kurio reikšmingumas yra pripažįstamas net Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (47, 54 str.). Asmenys, kurių veiksmais ar neveikimu buvo įvykdyta tokia veika, privalo būti patraukti teisine atsakomybėn ir atsakyti įstatymo nustatyta tvarka už didelio masto žalos gamtai padarymą. Tuo tarpu jeigu nepagrįstai ir neteisėtai yra išduotos atitinkamos Reikšmingumo išvados, dėl kurių „Natura 2000“ teritorijose yra įvykdyta ūkinė veikla, sukėlusią reikšmingą poveikį aplinkai, tai teisine atsakomybės privalo būti patraukti tokias išvadas išdavę asmenys.
10. Atkreiptinas dėmesys, kad skundas yra teikiamas Pareiškėjo, kaip administraciniu tyrimu tiesiogiai suinteresuoto fizinio asmens vardu, veikiančio kaip *Suinteresuota visuomenė* Orhuso konvencijos bei Aplinkos apsaugos įstatymo pagrindu.

Remiantis aukščiau išdėstytais motyvais **prašau**:

- 1) **imtis priemonių nedelsiant sustabdyti miško kirtimus visose „Natura 2000“ teritorijose, tame tarpe Labanoro girioje („Natura 2000“ teritorijos identifikatoriaus ES kodas LTSVEB002) ir Dainavos girioje („Natura 2000“ teritorijos identifikatoriaus ES kodas LTVARB005);**
- 2) **planuojant vykdyti miškotvarkos projektuose numatytus miško kirtimus „Natura 2000“ teritorijose ūkinės veikos subjektams nurodyti privalomai kreiptis į institucijas, atsakingas už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą (pagal kiekvieną teritoriją), dėl planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo nustatymo;**
- 3) **pagal šį skundą atlikti administracinę procedūrą bei priimti administracinį sprendimą, kuris būtų skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka;**
- 4) **kreiptis į prokuratūrą prašant patraukti kaltus asmenis atsakomybėn bei ginti viešąjį interesą išieškant Valstybei bei gamtai padarytą žalą.**

ADVOKATAS SAULIUS DAMBRAUSKAS